

**Komandi partur
verður um
ein serligan
fóðingardag.**

var so kalt, at vatnið í fatinum í okkara kamari frysti í botn um náttina. Tað var stutt eftir, at Margretha var komin upp aftur, at hon fekk sponsku sjúku-na. Hon fekk høgum fepur við kuldaskjálvtum.

Stutt eftir gjørdist eg sjálvur sjúkur. Eg hevði sitið allan dagin til eitt langt forhoyn, sum var hildið í rættarsalinum í Skansanum.

Móti endanum føldi eg meg illa men gjørdi tó forhoynið liðugt. Bókstavirnir dansaðu fyri mínum eygum, sum eg skrivaði.

Aftaná mátti eg fara beint til hús, og tá var fepurin beint undir 40 stig. Tá var einki, sum æt antibiotika. Fólk vóru, sum rímligt er, sera bangin fyri høgum hita. Roynt varð at fáa hann niður við kinintablettum, sum eisini vórðu brúktar móti malaria. Vit høvdu slíkar heima, so boð vórðu ikki send eftir lækna. Hesar tablettir vóru so ógvuliga stórar. Eg havi altíð eins og mamma havt trupulleikar við at svølgja tablettir. Eg mátti tí tyggja hesar. Tá var smakkurin so ræðuligur, at eg spýði.

Eg minnst ikki nógv frá teimum fyrstu tveimum samdøgrum. Hitin var so høgur, at eg visti ikki rættiliga til mín. Eg hómi bert, at eg langt burtur hoyrði Margrethu spyrja, um Kristian mundi fara at doyggja.

Men eg fór tá at batna og fór upp at skifta klæði og seingjarklæði, sum øll vóru dýggjvát av sveitta.

Tað var vist býtt at fara so tíðliga úr seingini. Eg var illa fyri og hevði tapt 5 kg hesar trýggjar dagarnar. Men longu fjórða dagin fór eg aftur til arbeiðis. Og 14 dagar seinni fór eg eftir torvi. Men eg var tó kortini ikki enn komin heilt fyri meg, og eg mátti hvíla meg fleiri ferðir.

Ikki fyrr enn summarið eftir, tá ið eg bar ein leyp heim og hostaði ein klump upp úr lunganum, fór eg rættiliga at kenna meg betur fyri fyrri hvønn dag, ið gekk.

Et Middel mod den spanske Syge

Sum tað eisini er í dag vóru heimaráð, ið sum oftast vóru lítið verd. Í Vági hildu tey, at tað skuldi fyribygja sponsku sjúku at smyrja skeggið inn í finska tjøru.

Føroya Tíðindi hevði 28. 10 1918 hesa grein:

En af de norske Blad Dag-postens Læsere har sendt Redaktionen følgende Husraad mod den spanske Syge og for-

Sjúklingar á gamla hospitali

Mynd av fólki í hospitalsgarðinum

Suðuroyar Sjúkrahús á Tvøroyri, bygt í 1904. Her komu eisini sjúklingar við sponsku sjúku

sikret, at det er blevet benyttet med afgjort Held af mange. Husraadet, som er lige saa enkelt som billigt, er følgende:

"Tag en Kop Tjære og stik en glødende Genstand, en Strikkepind eller noget lignende, ned i Koppen. Der opstaar da en stærk Røg, og denne skal man indaande. Alle, som føler sig angrebet af den spanske Syge eller i hele taget faar Færten af Forkøelse bør benytte denne metode 2 á 3 gange daglig. Selv for dem, der endnu ikke har været angrebet, vil det ikke være af Vejen at tage denne lille Kur som et forebyggende Middel.

Vi sender dette Husraad videre til vore Læsere. Det har

hjulpet mange. Det er næsten altid saadan: Det enkleste er det bedste.

Bretskir fiskimenn komu við sponsku sjúku

Dimmalætting skrivar 17.3.1920:

Den engelske trawler Vesper ankom i mandags her til. 4 Mand af Besætningen var paa Rejsen fra England bleven angrebet af spansk Syge og Trawlerens Kaptajn anmodede de herværende Karantæmyndigheder om at faa to af de angrebne, der var ret daarlige, ført i Land. En saadan anmodning kunne man ikke afslaa, men der iagttoges selvfølgelig den største Forsigtighed. De syge førtes

i Land af Trawlerens Mandskab i dennes Jolle og blev indlagt paa Kommunens Ejendom paa Skaaletrø, hvor de passes af Søster Poula (hvør man hon vera?) Huset er strængt afspærret, saa det vil Forhaabentligt lykkes at undgaa Sygdommens Udbredelse.

Dimmalætting skrivaði tann 20.3. 1920:

Ombord paa en Kutter, er ankommet fra Island til Klaksvig er der forekommet tilfælde af Spansk Syge. Skibet er lagt under Karantæne.

De paa Skaaletrø indlagte Patienter fra trawler Vesper befinder sig nu ret godt.

Aftur í 1922

Tann 7. januar 1922 boðar Dimmalætting frá, at skúlnir eru afturlatnir, men tann 1. februar verður skrivað:

Den spanske Syge kan nu siges at være overstaaet i Thorshavn og i hele taget i de Bygder i Thorshavn med undtagelse af Kollefjord, hvor Sygdommen endnu optræder i et enkelt Hus.

Paa Ejde er der forekommet flere ondartede Tilfælde og paa Kunø siges Sygdommen ogsaa at have været meget alvorlig. Den spanske Syge er nu kommet til Sandø, men man venter at kunne begrænse dens Udbredelse.

Spanska sjúka í Vági

Føroyatíðindi skrivar 20. mars 1922:

Med stor Voldsomhed angreb Sygdommen Vaag, hvor kun et Mindretal hidtil er gaaet fri.

Den begynder med voldsom Feber, der dog i Reglen foretager sig i Løbet af nogle Dage. Det er uundgaeligt, at der mellem mange Tilfælde optræder enkelte sværere Tilfælde af Sygdommen, udartende til Lumgebetændelse. Hidtil er der forefaldet tre Dødsfald.

Det uhyggeligste ved spanske Syge er den Pludselighed, hvormed den kan angribe en Familjes samlede Medlemmer paa én Gang, saaledes at der ingen er til at yde den nødvendige Pleje. Eksempelvis kan nævnes, at der i Vaag laa 18 Medlemmer af en og samme Husstand syge paa en gang.

Det viste sig heldigvis, at der ingen Vanskelighed var ved at finde Mennesker, der ude fra var parat til yde den nødvendige Pleje, indtil disse naturligvis selv faldt som Offer for Sygdommen og i saa Tilfælde fandt Afløsere. I Porkere er Tilstanden omtrent den samme som i Vaag. Til andre Bygder har sygdommen

ikke bredt sig med undtagelse af Tveraa.

Tiltøk sum í dag á Tvøroyri

Samenkomster af enhver Art, Kirkegang og Skolegang er forbudt, indtil det viser sig, om Sygdommen breder sig. Naar man er advaret i Tide, er der Mulighed for, at Sygdommen kan holdes inden for visse Grænser.

Ganske anderledes var Forholdet i Vaag, hvor paa én Gang en Snes smittede bevægede sig mellem Befolkningen, der ikke anede noget ondt og derfor blev fuldstændigt overrumplet.

Enn ein lýsing av støðuni

Dimmalætting endurgevur tann 29. apríl 1922 grein í Holbæk Amtstidende:

En kendt Færing i København erklærede, at der er talen om ikke mindre end en Katastrofe for Færøerne.

Den voldsomme Epedemi betyder nemlig, at Størstedelen af Flaaden maa lægge op, fordi Besætningen er angrebet. Dette er saa meget haardere Slag for Befolkningen, som Fiskeriet har været usædvanligt usselt Vinteren igennem, saa sløjt at der flere Steder kan tales om Nødretstilstand.

Nu kom Foraaret, da Færingerne plejer at tage ud paa de store Togter i Atlanterhavet. Netop i Aar viser det sig, at Fiskeriet under Island er saa rigt, som det ikke har været i mange Aar. Og nu holder Epedemien Færingerne hjemme.

Af Meddelelser deroppe fra fremgaar det, at Epedemiens Voldsomhed og store Udbredelse for en Del skyldes Uforsigtighed paa forskellig Maade. Oprindelsen føres tilbage til en bestemt Begivenhed, nemlig Inspektionsskibet Beskytterens ankomst til Færøerne den 4. marts. Der var spansk Syge ombord paa Beskytteren og Besætningen førte Sygdommen i Land.

Spanska sjúka í 1929

Í 1929 gekk aftur eitt krim, sum varð kallað spanska sjúkan. Sosialin hevði 5.1 1929 eina samrøðu við amtslæknan Hjalmar Heerup.

Hann segði, at tað vóru 100 sjúk í Vági, men hon var ikki komin til Tvøroyrar enn. Hóast hetta var øll Suðuroyggin avbyrgd fyri at fora smittuni í at breiða seg. Men henda avbyrging skuldi bara vara í átta dagar.

Tað áhugaverda er, at ráðini at fyribygja smittu vóru tey somu fyri 100 árum síðani sum í dag.